

Αθήνα, 3 Μαΐου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: ΔΙΔΑΔ/Φ. 58/341/οικ. 10874

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Βασ. Σοφίας 15
106 74, Αθήνα
Τηλέφωνο: 213 – 1313335 –337 –338 –340
Fax : 213 – 1313389

Θέμα: Πειθαρχικό δίκαιο δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων.

Σας πληροφορούμε ότι στο ΦΕΚ 54/Α' /14-03-2012 δημοσιεύτηκε ο ν.4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», με τον οποίο αντικαθίσταται το κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Δ' και το Μέρος Ε' του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007).

Στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου εμπίπτουν:

1. Οι πολιτικοί υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα (άρθρο 2 του ν. 3528/2007).
2. Το προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και κατέχει οργανικές θέσεις. Στο προσωπικό αυτό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αναφέρονται σε θέματα θέσης σε αργία καθώς και εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές (άρθρο τέταρτο του ν. 4057/2012).
3. Οι πολιτικοί υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ α' βαθμού (άρθρο πέμπτο του ν. 4057/2012) και β' βαθμού (άρθρα 146Α και 146Β του ν. 4057/2012 σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 252 του ν. 3852/2010) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, οι οποίοι υπάγονται σε όλες τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, εκτός των θεμάτων που αφορούν τους πειθαρχικώς προϊσταμένους, τα οποία ρυθμίζονται ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 121 και 191 του ν. 3584/2007 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 252 του ν. 3852/2010.
4. Το προσωπικό των ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Στο προσωπικό αυτό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αναφέρονται σε θέματα θέσης σε αργία καθώς και εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές (παρ. 2, άρθρο πέμπτο του ν. 4057/2012).

Με τις ρυθμίσεις του ν.4057/2012 επέρχεται μια ριζική αναμόρφωση του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων που υπάγονται σε αυτόν προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι παθογένειες και δυσλειτουργίες του υφιστάμενου μέχρι σήμερα συστήματος. Με τις ρυθμίσεις του νόμου εισάγονται καινοτομίες, κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

Α) Προσδιορίζονται σαφώς τα πειθαρχικά παραπτώματα, ούτως ώστε ο δημόσιος υπάλληλος να γνωρίζει εκ των προτέρων το νομικό πλαίσιο και να αποφεύγει πράξεις ή παραλείψεις πειθαρχικά αποδοκιμαστές ενώ αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερη αυστηρότητα τα παραπτώματα με οικονομικό αντικείμενο. Με τον τρόπο αυτό παύει να υφίσταται ο κίνδυνος των αυθαίρετων κρίσεων, εξυπηρετείται η αρχή της ασφάλειας δικαίου και λαμβάνεται ιδιαίτερη πρόνοια για τα παραπτώματα με οικονομικό αντικείμενο.

Παράλληλα, θεσπίζεται μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής ώστε να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις μη πειθαρχικής δίωξης λόγω της παρόδου του σύντομου μέχρι σήμερα προβλεπόμενου χρόνου παραγραφής.

Β) Αναμορφώνονται οι πειθαρχικές ποινές με τη θέσπιση αυστηρότερων, την εισαγωγή νέων καθώς και την κλιμάκωση των προβλεπόμενων. Για τα βαρύτερα πειθαρχικά παραπτώματα προβλέπεται κατώτατη επιβαλλόμενη ποινή, όπως επίσης και η δυνατότητα επιβολής, επιπροσθέτως, χρηματικής κύρωσης μέχρις ορισμένου ποσού. Με τον τρόπο αυτό το σύστημα των πειθαρχικών ποινών γίνεται αυστηρότερο, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποφασιστικά φαινόμενα παράνομης συμπεριφοράς στο δημοσιοϋπαλληλικό σώμα, παρέχοντας ταυτόχρονα στο πειθαρχικό συμβούλιο τη δυνατότητα να επιβάλει την πειθαρχική ποινή που προσήκει στη βαρύτητα του πειθαρχικού παραπτώματος.

Γ) Αναμορφώνονται τα πειθαρχικά συμβούλια τα οποία είναι πλέον όργανα διαφορετικά από τα υπηρεσιακά συμβούλια και έχουν ως αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων. Προκειμένου δε να διασφαλίζονται οι αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας συμμετέχουν σε αυτά, κατά κύριο λόγο, δικαστικοί λειτουργοί.

Επί των ειδικότερων ρυθμίσεων σημειώνονται τα κάτωθι:

1. ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ:

Στο άρθρο 107 παρ. 1 παρατίθενται τα πειθαρχικά παραπτώματα, η τέλεση των οποίων μπορεί να επισύρει την επιβολή πειθαρχικής ποινής.

Η παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες, αναγορεύεται σε ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα (περ. β').

Στην περ. δ' και προκειμένου να αντιμετωπισθούν φαινόμενα διαφθοράς, ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ίδιου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών.

Στην περ. θ' ορίζεται ως ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα η σοβαρή απείθεια και στην περ. κστ' η απλή απείθεια.

Στην περ. ια' ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 27 του ν. 3528/2007 (υποχρέωση υπαλλήλου να συμπεριφέρεται κατά τρόπο ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης, να συμπεριφέρεται με ευπρέπεια στους πολίτες και να τους εξυπηρετεί, χωρίς να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε βάρος των πολιτών εξαιτίας των πολιτικών, φιλοσοφικών ή θρησκευτικών τους πεποιθήσεων), καθώς και η αδικαιολόγητη προτίμηση νεώτερων υποθέσεων με παραμέληση των παλαιότερων και ενοποιούνται έτσι, ως ένα ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα υποχρεώσεις του υπαλλήλου που υπήρχαν ως ξεχωριστές περιπτώσεις παραπτωμάτων στις προϊσχύουσες διατάξεις.

Στην περ. ιβ' ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η άρνηση παροχής πληροφόρησης όχι μόνο στους πολίτες, αλλά και στις αρχές.

Στην περ. ιγ' ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας, χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας, επιθεώρησης ή ελέγχου από τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, το Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου.

Στην περ. ιδ' και προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοκρατία και η ισότητα κατά την αξιολόγηση των υπαλλήλων ορίζεται ως ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα η αδικαιολόγητα μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης ή η σύνταξη έκθεσης με κρίσεις ή χαρακτηρισμούς που δεν εξειδικεύονται με αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων.

Στην περ. ιεβ' εκσυγχρονίζεται το περιεχόμενο του πειθαρχικού παραπτώματος της σύναψης στενών κοινωνικών σχέσεων υπαλλήλου με άλλα πρόσωπα προς την κατεύθυνση της τιμωρίας μόνο εκείνων των περιπτώσεων που η σύναψη τέτοιου είδους σχέσεων γίνεται με αφορμή το χειρισμό θεμάτων αρμοδιότητας του υπαλλήλου, από την αντιμετώπιση των οποίων εξαρτώνται ουσιώδη συμφέροντα των προσώπων αυτών.

Στην περ. ιεζ' ορίζεται ως ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα η μη τήρηση του ωραρίου από τον υπάλληλο και η παράλειψη του προϊσταμένου να ελέγχει την τήρησή του.

Στην περ. ιεβ' ορίζεται ως ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα η μη ανάρτηση ή η μη έγκαιρη ανάρτηση στο διαδίκτυο των πράξεων που ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3861/2010. Το εν λόγω πειθαρχικό παράπτωμα αφορά το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την ανάρτηση.

2. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ:

Στο άρθρο 109, όπου αναφέρονται οι πειθαρχικές ποινές, προβλέπονται αφενός νέες και αφετέρου αυστηρότερες σε σχέση με τις προϊσχύουσες.

Ειδικότερα οι νέες πειθαρχικές ποινές είναι η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα (1) έως πέντε (5) έτη καθώς και η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων

προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπό της. Οι συγκεκριμένες ποινές κρίθηκε αναγκαίο να υιοθετηθούν δεδομένου ότι με το ισχύον σύστημα κινητής ιεραρχίας οι υπάλληλοι δεν καταλαμβάνουν τις θέσεις ευθύνης με προαγωγή αλλά ασκούν τα καθήκοντα για ορισμένο χρόνο με συνέπεια η ποινή του υποβιβασμού να μην έχει πλέον την ίδια βαρύτητα .

Θεσπίζεται μεγαλύτερη κλιμάκωση στις πειθαρχικές ποινές, η οποία διαμορφώνεται ως εξής: το όριο της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αυξάνεται έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών. Η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης κυμαίνεται από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες και η πειθαρχική ποινή του υποβιβασμού μπορεί να φτάσει τους δύο (2) βαθμούς (άρθρο 109, παρ. 1).

Σημειώνεται, εν προκειμένω, ότι ο υπάλληλος που τιμωρείται με υποβιβασμό δεν κρίνεται για προαγωγή ούτε συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, πριν περάσει από την ημερομηνία εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που απαιτείται για προαγωγή (άρθρο 144, παρ. 4).

Με σκοπό την ουσιαστική αντιμετώπιση των σοβαρών πειθαρχικών παραπτώματων, προβλέπεται κατώτατο όριο ως προς την πειθαρχική ποινή που μπορεί να επιβληθεί σε περίπτωση διάπραξής τους.

Άρθρο 109 παρ. 5α

Ειδικότερα για τα παραπτώματα:

- α. πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία,
- β. παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους,
- γ. απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ίδιου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών,
- δ. σοβαρή απείθεια και
- ε. αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων, εφόσον υπερβαίνει τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους, δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού.

Με την παρ. 3 του άρθρου 109 προβλέπεται ότι σε περιπτώσεις υπαλλήλων που έχουν υποπέσει σε ιδιαίτερα σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει, επιπλέον της πειθαρχικής ποινής, διοικητική κύρωση δηλ. χρηματικό πρόστιμο. Συγκεκριμένα, όταν επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της στέρησης του δικαιώματος προαγωγής από ένα (1) έως πέντε (5) έτη ή της στέρησης του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου από ένα (1) έως πέντε (5) έτη ή της αφαίρεσης της άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας για τη θητεία ή το υπόλοιπό της ή του υποβιβασμού έως δύο (2) βαθμούς ή της προσωρινής παύσης από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες και

συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, το πειθαρχικό συμβούλιο δύναται να επιβάλλει επιπλέον διοικητική κύρωση από τρεις χιλιάδες (3.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Στην περίπτωση που σε υπάλληλο έχει επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης για τα παραπτώματα της απόκτησης οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών ή/και της αναξιοπρεπούς ή ανάξιας ή ανάρμοστης για υπάλληλο συμπεριφοράς εντός ή εκτός υπηρεσίας, που σχετίζεται με οικονομικό αντικείμενο, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει επιπλέον διοικητική κύρωση από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 113 παρ. 1 και 2 στην περίπτωση που ο πειθαρχικώς διωκόμενος έχει απολέσει την υπαλληλική ιδιότητα, η καταδικαστική πειθαρχική απόφαση δεν παραμένει πλέον ανεκτέλεστη, αλλά, εάν του επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου, μετατρέπεται από το πειθαρχικό συμβούλιο, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, σε ποινή προστίμου αποδοχών έως δώδεκα (12) μηνών με δυνατότητα επιβολής και διοικητικής κύρωσης.

Με τις διατάξεις των άρθρων 118 και 119 αυξάνεται το εύρος των πειθαρχικών ποινών που μπορούν να επιβάλλουν οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι.

Ο Υπουργός και το Δ.Σ. νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορούν να επιβάλλουν την πειθαρχική ποινή του προστίμου έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών αντί των αποδοχών του ενός (1) μηνός που ίσχυε μέχρι σήμερα. Ανάλογη αύξηση του εύρους των πειθαρχικών ποινών προβλέπεται και για τους λοιπούς πειθαρχικώς προϊστάμενους.

Με το άρθρο 117 γίνεται προσαρμογή του ορισμού των πειθαρχικώς προϊσταμένων στις διατάξεις του ν. 3852/2010. Ειδικότερα, ορίζονται ως πειθαρχικώς προϊστάμενοι ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντί του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και ο Ελεγκτής Νομιμότητας για το προσωπικό τους αντίστοιχα.

Ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ασκεί πειθαρχική εξουσία και: α) στους υπαλλήλους του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους, μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, άρνηση συνεργασίας με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και μη εφαρμογή των περί απλούστευσης των διαδικασιών και καταπολέμησης της γραφειοκρατίας διατάξεων, β) στους υπαλλήλους των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ειδικά για τους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. που ανήκουν στους Ο.Τ.Α., ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του αρμοδίου οργάνου κατά την κείμενη νομοθεσία.

3. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ

Με τις διατάξεις του άρθρου 112 αυξάνονται τα χρονικά όρια της παραγραφής των πειθαρχικών παραπτώματων, τα οποία στο ν. 3528/2007 ήταν μικρά και επέτρεπαν την αποφυγή της τιμωρίας. Έτσι ο χρόνος της παραγραφής είναι πλέον πέντε (5) έτη από την ημέρα διάπραξης του πειθαρχικού παραπτώματος και επτά (7) έτη εάν επήλθε διακοπή της παραγραφής λόγω κλήσης σε απολογία ή παραπομπής στο

πειθαρχικό συμβούλιο. Ειδικά στις περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτώματων με ιδιαίτερο βαθμό βαρύτητας, όπως η πράξη άρνησης αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψης αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία, η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους, η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, η σοβαρή απείθεια και η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων, ο χρόνος παραγραφής είναι επτά (7) έτη από την ημέρα διάπραξης και δέκα (10) έτη εάν επήλθε διακοπή της παραγραφής λόγω κλήσης σε απολογία ή παραπομπής στο πειθαρχικό συμβούλιο. Κατ' εξαίρεση για το πειθαρχικό παράπτωμα της απόκτησης οικονομικού οφέλους ως αφετηρία για την έναρξη της παραγραφής ορίζεται η ημερομηνία που ο πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση της τέλεσης της πράξης.

4. ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ:

Για λόγους επιτάχυνσης της πειθαρχικής διαδικασίας ορίζονται προθεσμίες για τις πράξεις που προηγούνται της πειθαρχικής δίωξης και συντομεύονται οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της πειθαρχικής διαδικασίας και έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125 η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία ο πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση των περιστατικών, που πιθανόν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή, αν η προκαταρκτική εξέταση διεξάγεται από υπάλληλο ύστερα από εντολή του πειθαρχικώς προϊσταμένου, από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση ανάθεσής της.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 126 η ένορκη διοικητική εξέταση περατώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση ανάθεσης διεξαγωγής της ή εντός τριών (3) μηνών, στην περίπτωση που ο υπάλληλος που τη διεξάγει ζητήσει με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του παράταση της προθεσμίας για ένα (1) μήνα.

Ακολούθως με τις διατάξεις του άρθρου 127, παρ.6 η πειθαρχική ανάκριση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου στον υπάλληλο που θα τη διενεργήσει, ο οποίος μπορεί να ζητήσει με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του, παράταση της προθεσμίας αυτής έως ένα (1) μήνα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 122, παρ.1 προβλέπεται ότι η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την κλήση σε απολογία ή εντός τεσσάρων (4) μηνών από την παραπομπή ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου.

Επίσης στις διατάξεις του άρθρου 146Α, παρ.10 προβλέπεται ότι η εκδίκαση της ένστασης από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο γίνεται εντός έξι (6) μηνών από την περιέλευσή της σε αυτό.

Τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 142, παρ.6 η εκδίκαση προσφυγής από το ΣτΕ ή από το αρμόδιο διοικητικό εφετείο γίνεται εντός οκτώ (8) μηνών από την περιέλευσή της στο οικείο δικαστήριο.

5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΦΗ

Με το νέο πειθαρχικό δίκαιο καθίστανται αυστηρότερες οι ρυθμίσεις σχετικά με την εκτέλεση των πειθαρχικών ποινών και το χρόνο διαγραφής αυτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 141, παρ.6 το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί πλέον να αποφασίζει την άμεση εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης (δηλ. την εκτέλεση πριν την πάροδο της προθεσμίας άσκησης ένστασης ή την εκδίκασή της), αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, εκτός εάν με αυτή έχει επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.

Ακολουθώντας με τις διατάξεις του άρθρου 142, παρ.5 η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.

Τέλος με τις διατάξεις του άρθρου 145, παρ.1 προβλέπεται ότι ο χρόνος διαγραφής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου από τον υπηρεσιακό φάκελο του υπαλλήλου αυξάνεται σε οκτώ (8) έτη ενώ στις ποινές που δεν διαγράφονται ποτέ προστίθενται, πέραν της ποινής της οριστικής παύσης, και οι ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού.

6. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ:

Α. Τα Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια (άρθρο 146B και άρθρο πέμπτο, παρ.4)

Προβλέπεται, για πρώτη φορά, η σύσταση πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων στα Υπουργεία, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις Περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με αποκλειστική αρμοδιότητα την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στους υπαλλήλους που υπάγονται στις ρυθμίσεις του ν. 4057/2012. Στα συμβούλια αυτά προβλέπεται να συμμετέχουν ανώτεροι δικαστικοί λειτουργοί και μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής αντιμετώπιση των νομικών ζητημάτων που αναφύονται κατά την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων. Επίσης, η αμεροληψία και η ουδετερότητα των πειθαρχικών συμβουλίων ενισχύεται από το γεγονός ότι οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων που μετέχουν σε αυτά δεν προέρχονται από τις υπηρεσίες ή τους φορείς που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους.

Συγκεκριμένα:

Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι τριμελή, συνεδριάζουν δημόσια και αποτελούνται από:

α) Τον Πρόεδρο, ο οποίος είναι πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή εφέτης ή πρόεδρος πρωτοδικών ή πρωτοδίκης των διοικητικών ή των πολιτικών δικαστηρίων ή αντεισαγγελέας εφετών ή εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας πρωτοδικών με τον αναπληρωτή του.

β) Ένα (1) μέλος, το οποίο είναι πάρεδρος ή δικαστικός αντιπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τον αναπληρωτή του.

γ) Ένα (1) μέλος, το οποίο είναι μόνιμος υπάλληλος, προϊστάμενος Διεύθυνσης Υπουργείου, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφέρειας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην έδρα του και δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του οργάνου που εκδίδει την απόφαση σύστασης του οικείου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Οι ανωτέρω υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ύστερα από κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 146B.

Τα πειθαρχικά συμβούλια των Περιφερειών είναι αρμόδια και για το προσωπικό των Δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών. Στην περίπτωση αυτή, ως τρίτο μέλος, προερχόμενο από τη Διοίκηση, μετέχει προϊστάμενος Διεύθυνσης Δήμου της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια. Ειδικά για τις πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, αρμόδια είναι τα πειθαρχικά συμβούλια Δυτικής Ελλάδας και Αττικής αντίστοιχα (άρθρο πέμπτο, παρ. 4).

Τον Οκτώβριο κάθε άρτιου έτους, η Διεύθυνση Διοικητικού / Προσωπικού κάθε Υπουργείου, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφέρειας και νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που έχει ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια καταρτίζει και αποστέλλει στον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, κατάσταση που συνοδεύεται από έγγραφο με το οποίο ζητεί τον ορισμό, ύστερα από κλήρωση, ενός (1) προϊσταμένου Διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του για κάθε πειθαρχικό συμβούλιο. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει όλους τους προϊσταμένους των Διευθύνσεων, των οποίων ο υπολειπόμενος χρόνος έως την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής τους σχέσης είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη και περιέχει τα εξής στοιχεία: ονοματεπώνυμο, κλάδο, βαθμό και αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.). Για τις υπηρεσίες που έχουν και περιφερειακές μονάδες, οι καταστάσεις καταρτίζονται κατά περιφερειακή ενότητα στην οποία εδρεύουν οι υπηρεσίες. Οι Διευθύνσεις Διοικητικού – Προσωπικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είναι αρμόδιες για την κατάρτιση των καταστάσεων με τους προϊσταμένους Διευθύνσεων των Δήμων των Περιφερειακών Ενοτήτων στις οποίες έχουν έδρα οι εποπτευόμενες από αυτές Περιφέρειες.

Ο Πρόεδρος του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου προβαίνει σε κλήρωση, σε δημόσια συνεδρίαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, από συγκεντρωτική κατάσταση κατά Περιφερειακή Ενότητα ώστε να οριστούν τα μέλη των Πειθαρχικών Συμβουλίων τα προερχόμενα από τα Υπουργεία, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους Δήμους. Ο αριθμός των προϊσταμένων Διευθύνσεων που προκύπτει από την κλήρωση είναι τουλάχιστον διπλάσιος σε σχέση με τον αριθμό των προϊσταμένων που απαιτούνται για όλα τα πειθαρχικά συμβούλια.

Τα πειθαρχικά συμβούλια που προβλέπονται με ειδικές διατάξεις και δεν καταργούνται με το ν. 4057/2012 εξακολουθούν να υφίστανται.

Β) Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο (άρθρο 146Α του άρθρου δεύτερου, άρθρο τέταρτο και άρθρο πέμπτο, παρ. 3)

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι πενταμελές και λειτουργεί σε τρία τμήματα. Στο πεδίο αρμοδιοτήτων του εμπίπτει πλέον η κρίση σε δεύτερο βαθμό των πειθαρχικών υποθέσεων και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που κατέχει οργανική θέση των Υπουργείων, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των Περιφερειών, καθώς και του προσωπικού των Δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, οι οποίοι υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Επίσης, κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τους ανώτατους υπαλλήλους του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ (παρ. 1, άρθρο 120 του άρθρου δεύτερου του ν. 4057/2012).

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:

- α) Έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο,
- β) Τέσσερις (4) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, με ισάριθμους αναπληρωτές τους,
- γ) Δύο (2) εν ενεργεία προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με δύο (2) αναπληρωτές τους, εν ενεργεία προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων του ίδιου Υπουργείου,
- δ) Τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία ή το οποίο εποπτεύει την υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, όπου διαπράχθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, με αναπληρωτή του άλλο προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του ίδιου ως άνω Υπουργείου, οριζόμενους πριν από την έναρξη της θητείας με απόφαση του οικείου Υπουργού.

Όταν η πειθαρχική υπόθεση αφορά υπάλληλο Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που εποπτεύεται από το Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο μετέχει προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του, προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Όταν η πειθαρχική υπόθεση αφορά υπάλληλο Περιφέρειας, στο Συμβούλιο μετέχει ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής, που είναι αρμόδιος για τα θέματα του προσωπικού, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η διοικητική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α., που καθιερώνεται με το άρθρο 102 παρ. 2 του Συντάγματος. Η συμμετοχή στο Συμβούλιο του αρμόδιου για θέματα προσωπικού προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής, όταν η υπόθεση αφορά υπάλληλο Περιφέρειας, και προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όταν η υπόθεση αφορά υπάλληλο Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στοχεύει στην ευχερέστερη λειτουργία του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, και την αποφυγή ορισμού μελών που θα πρέπει να μετακινούνται από την επαρχία για να παρίστανται στις συνεδριάσεις του.

Για τις πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων των Δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, αρμόδιο είναι το τρίτο τμήμα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (άρθρο πέμπτο, παρ. 3), αποτελούμενο από:

Α) Τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου με τον αναπληρωτή του, αντιπρόεδρο ή νομικό σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

Β) Δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με τους αναπληρωτές τους, επιπλέον των μετεχόντων στα άλλα δύο τμήματα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου,

Γ) Δύο (2) Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων Δήμων από τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ύστερα από κλήρωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 146B.

7. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α. Τα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 146B συγκροτούνται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του ν. 4057/2012, ήτοι μέχρι την 14η Ιουνίου 2012.

Κατ' εξαίρεση για την πρώτη εφαρμογή, η θητεία των πειθαρχικών συμβουλίων αρχίζει από τη συγκρότησή τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Μέχρι τη συγκρότηση των πειθαρχικών συμβουλίων εξακολουθούν να ασκούν τις πειθαρχικές αρμοδιότητες του ν. 4057/2012 τα υπηρεσιακά συμβούλια του ν.3528/2007, του ν.3584/2007 (άρθρο έβδομο, παρ.3) και του ν. 3852/2010 καθώς και τα υπηρεσιακά συμβούλια που είναι αρμόδια για το προσωπικό που αναφέρεται στις παραγράφους 2,3,5 και 7 του άρθρου έκτου.

Οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα υφιστάμενα υπηρεσιακά συμβούλια διαβιβάζονται στα πειθαρχικά συμβούλια το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη συγκρότησή τους.

Β. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο έχει συγκροτηθεί με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/2/27385/31-12-2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εξακολουθεί να λειτουργεί και μετά την έναρξη του ανωτέρω νόμου και έως τη λήξη της θητείας του, χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της ΑΔΕΔΥ (άρθρο έβδομο, παρ.2).

Όλες οι εκκρεμείς ενστάσεις του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, εξετάζονται από αυτό και εκδίδονται αποφάσεις (άρθρο έβδομο, παρ.4).

Γ. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα που τελούνται μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4057/2012 (14-03-2012) εφαρμόζονται οι διατάξεις του ουσιαστικού πειθαρχικού δικαίου (πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές), οι διατάξεις διαδικαστικού χαρακτήρα και οι διατάξεις του άρθρου πρώτου (θέση σε αυτοδίκαιη ή

δυνητική αργία, αναστολή άσκησης καθηκόντων) του ν. 4057/2012 (άρθρο έβδομο, παρ.1).

Στις εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις εφαρμόζονται οι διαδικαστικές φύσεως διατάξεις του ν. 4057/2012 (άρθρο έβδομο, παρ.4).

8. ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

1. Σύσταση πειθαρχικών συμβουλίων.

Οι διατάξεις του έβδομου άρθρου ορίζουν ότι μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του ν. 4057/2012 απαιτείται να συγκροτηθούν τα πειθαρχικά συμβούλια.

Προς τούτο οι Διευθύνσεις Διοικητικού – Προσωπικού απαιτείται να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

Α. Έκδοση απόφασης του οικείου Υπουργού για τη σύσταση ενός ή περισσότερων και κατ' εξαίρεση κοινών πειθαρχικών συμβουλίων (έκδοση κοινής απόφασης των οικείων Υπουργών). Παρακαλούνται οι υπηρεσίες να εξετάσουν επιμελώς τη δυνατότητα σύστασης κοινών πειθαρχικών συμβουλίων, ενέργεια που συνάδει με το σκοπό του νομοθέτη για την εξοικονόμηση πόρων. Περισσότερα του ενός πειθαρχικά συμβούλια θα συσταθούν με ιδιαίτερη φειδώ και με κριτήριο τον αριθμό των κλάδων προσωπικού καθώς και τον αριθμό των υπηρετούντων σε κάθε κλάδο σύμφωνα και με τη μέχρι τώρα εμπειρία.

Η απόφαση σύστασης εκδίδεται από τον οικείο Υπουργό (ή τους οικείους Υπουργούς στην περίπτωση σύστασης κοινών πειθαρχικών συμβουλίων) και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται η υπηρεσία στην οποία συνιστάται καθώς και η έδρα κάθε πειθαρχικού συμβουλίου.

Β. Αποστολή ερωτήματος προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με το οποίο θα ζητείται η υπόδειξη των δικαστικών, του παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του παρέδρου ή του δικαστικού αντιπροσώπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προκειμένου να οριστούν ο πρόεδρος και το υπό στοιχείο β. της παρ.2 του άρθρου 146B μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου.

Γ. Κατάρτιση των αναφερομένων στην παρ. 9 του άρθρ. 146B καταστάσεων και αποστολή τους και ηλεκτρονικά στον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Οι Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού των Δήμων που ανήκουν σε Περιφερειακή Ενότητα στην οποία έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια, εκτός των Δήμων των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, καλούνται να αποστείλουν κατάσταση με τα ως άνω αναφερόμενα στοιχεία των Προϊσταμένων των Διευθύνσεών τους στη Διεύθυνση Διοικητικού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκειμένου η υπηρεσία αυτή να καταρτίσει συνολική κατάσταση με τα στοιχεία των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία εδρεύει η εποπτευόμενη Περιφέρεια και να τον αποστείλει στον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Δ. Κοινοποίηση των αποφάσεων σύστασης –συγκρότησης των πειθαρχικών συμβουλίων στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Τα υπουργεία παρακαλούνται να κοινοποιήσουν άμεσα την παρούσα στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εποπτεύουν. Οι Δ/νσεις Διοικητικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καλούνται να αποστείλουν την παρούσα στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού που εποπτεύουν.

Ο Υπουργός
Δημήτριος Ρέππας

www.sale.gr